

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	8 MAI 2014
TEITL YR ADRODDIAD:	TREFNIADAU CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN Y CYNGOR
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH DROS DRO Y GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI SYLW I FATER CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN DILYN GOSTYNGIAD YN NIFER AELODAU UN GRŴP

1.0 Rhaid i'r Cyngor adolygu'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol ar ei Bwyllgorau ar ôl derbyn rhybudd fod un aelod wedi gadael y Grŵp Annibynnol a ffurfio, yn dilyn hynny, Grŵp Chwyldroad o'r newydd yn cynnwys 2 aelod, a bod un o'r Aelodau Digyswllt wedi ymuno gyda'r Grŵp Annibynnol.

2.0 Nodir yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 y prif egwyddorion sy'n rheoli cydbwysedd gwleidyddol, sef:

“(a) that not all the seats on the body are allocated to the same political group;

(b) that the majority of the seats on the body is allocated to a particular political group if the number of persons belonging to that group is a majority of the Authority's membership;

(c) subject to (a) and (b) above, the number of seats on the ordinary committees of a relevant Authority which are allocated to each political group bears the same proportion to the total of all the seats on the ordinary committees of that Authority as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority; and

(d) subject to paragraphs (a) to (c) above, that the number of the seats on the body which are allocated to each political group bears the same proportion to the number of all the seats on that body as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority.”

3.0 Nid yw'r newidiadau diweddar yn newid y cydbwysedd gwleidyddol ar y Cyngor. Mae'r sefyllfa fel yr oedd ar adeg cyflwyno adroddiad i'r Cyngor ar 5 Rhagfyr 2013, sef:

Plaid Cymru	-	12
Llafur	-	2
Grŵp Annibynnol	-	12
Grŵp Chwyldroad	-	2
Digyswllt	-	2

- 4.0 Mae'r Matrics yn yr atodiad yn nodi faint o seddi a ddyrennir i bob grŵp ynghyd â nifer y seddau a ddyrennir i aelodau digyswllt yn unol â chonfensiwn lleol fel a gadarnhawyd gan y Cyngor ar 5 Rhagfyr 2013.
- 5.0 Yn unol â'r protocolau sy'n ymwneud â rheolaeth wleidyddol, mae'r trefniadau diwygiedig ar gyfer rheolaeth wleidyddol wedi cael eu trafod gydag Arweinyddion y Grwpiau.
- 6.0 **Argymhellion:**
- (i) cadarnhau'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol a nifer y seddau a ddyrannwyd i bob un o'r Grwpiau yn unol â Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 a nifer y seddau a ddyrannwyd yn ôl traddodiad ac arfer i Aelodau nad yw cydbwysedd gwleidyddol yn berthnasol iddynt ac fel y nodir yn y matrics.
 - (ii) yn unol ag argymhelliad (i) uchod, bod y Cyngor yn dirprwyo i'r Prif Weithredwr, mewn ymgynghoriad â'r Arweinyddion Grwpiau, yr hawl i ddyrannu seddau i'r Aelod Digyswllt yn sgil y newidiadau hyn a rhoi gwybod i Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd am hynny.
 - (iii) gofyn i Arweinydd y Grŵp Annibynnol ddarparu manylion mewn perthynas ag aelodaeth pwyllgorau i Bennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd cyn gynted ag sy'n bosibl ac yn unol â'r newidiadau mewn aelodaeth a nodir yn yr adroddiad hwn.

Huw Jones
Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Democrataidd
01/05/2014

MAI 2014 Creu Grwp Newydd o Ddau
MAY 2014 Form New Group of Two

PWYLLGORAU CRAFFU A THROSOLWGW SCRUTINY AND OVERVIEW COMMITTEES			
Pwyllgorau Committees	Partneriaeth Partnership	Corfforaethol Corporate	Cyfanswm m Craffu Total Scrutiny
Aelodaeth Membership	10	10	20
	4	4	8
	4	4	8
	0.666667	0.66667	1.33333
	0	1	1
	4	4	8
	4	4	8
	0.666667	0.66667	1.33333
	1	0	1
	0.666667	0.66667	1.33333
	1	1	2
	10	10	20
	10	10	20

Balans ar y Cyngor Sir Balance on County Council	
Plaid Cymru Party of Wales	12
Llafur Labour	2
Grwp Annibynnol Independent Group	12
Grwp Chwyldroad Revolutionist Group	2
Heb Ymaelodi Unaffiliated	2
	30

ALLWEDD KEY

Chwith uchaf, italic = hawl ffracsiynol damcaniaeth
Top left, italic, theoretical fractional entitlement

Dde isaf, arferol = awgrym rhif llawn
 Bottom right, normal = whole number suggestion

Pwyllgorau Committees	LLED-FARNWROL QUASI-JUDICIAL								PWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR OTHER COMMITTEES OF THE COUNCIL							Cyfanswm Eraill Total Others	CYFANSWM LLAWN GRAND TOTAL
	Cynllunio a Gorchymnion Planning and Orders	Archwilio Audit	Gwasanaethau Democratiaidd Democratic Services	Penodiadau Appointments	Ymchwilio Investigation	Disgyblu Disciplinary	Apeliadau Appeals	Trwyddedu Licensing	CYSAG SACRE	Anghenion Addysgol Arbennig Special Educational Needs	Cynllunio ar y cyd Joint Planning	Tal a Graddio Pay and Grading	Penodi Safonau Standards Appointing	Is-Bwyllgor Indemniadau Indemnities sub-Committee			
Aelodaeth Membership	11	8	10	10	3	3	10	11	6	7	7	6	3	5	100	120	
Plaid Cymru Party of Wales	4.4 5	3.2 3	4 4	4 4	1.2 1	1.2 1	4 4	4.4 5	2.4 2	2.8 3	2.8 3	2.4 2	1.2 1	2 2	40 40	48 48	
Llafur Labour	0.73333 1	0.53333 0	0.66667 1	0.66667 1	0.2 1	0.2 0	0.666667 0	0.733333 1	0.4 0	0.46667 0	0.46667 1	0.4 1	0.2 0	0.333333 0	6.666667 7	8 8	
Grwp Annibynnol Independent Group	4.4 5	3.2 3	4 4	4 4	1.2 1	1.2 1	4 4	4.4 5	2.4 2	2.8 3	2.8 3	2.4 2	1.2 1	2 2	40 40	48 48	
Grwp Chwyldroad Revolutionist Group	0.73333 0	0.53333 1	0.66667 1	0.66667 1	0.2 0	0.2 0	0.666667 1	0.733333 0	0.4 1	0.46667 1	0.46667 0	0.4 1	0.2 0	0.333333 0	6.666667 7	8 8	
Heb Ymaelodi Unaffiliated	0.73333 0	0.53333 1	0.66667 0	0.66667 0	0.2 0	0.2 1	0.666667 1	0.733333 0	0.4 1	0.46667 0	0.46667 0	0.4 0	0.2 1	0.333333 1	6.666667 6	8 8	
	11 11	8 8	10 10	10 10	3 3	3 3	10 10	11 11	6 6	7 7	7 7	6 6	3 3	5 5	100 100	120 120	